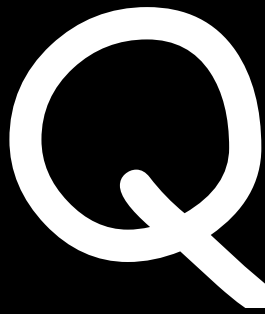

Europees Recht

Samenvatting (Recht vd EU - prof Meeusen)

quickprinter
Koningstraat 13
2000 Antwerpen
www.quickprinter.be

Online samenvattingen kopen via

www.quickprintershop.be

Like us on Facebook!

www.facebook.com/quickprintershop

RECHT VAN DE EUROPESE UNIE

Prof. Dr. Johan Meeusen

Bachelor Rechten

Academiejaar 2017-
2018

Hoofdstuk 1 Het Europese Integratieproces	17
Hoofdstuk 2 Het EU-recht vandaag: overzicht en wegwijs	25
1. VEU	
2. VWEU	
3. Handvest van de grondrechten	
4. Protocollen	
5. Primair en secundair recht	
Hoofdstuk 3 Fundamentele beginselen van de rechtsorde EU	27
1. De EU is een autonome, constitutionele rechtsgemeenschap	
1.1 <i>Les verts</i> (1)	27
1.2 Autonomie unierecht	
1.3 Kenmerken: voorrang en rechtstreekse werking	
2. Voorrang van het Unierecht	
2.1 Basis:	
2.1.1 <i>Costa/Enel</i>	28
2.2.2 <i>International handelgesellschaft</i>	29
2.2 Draagwijdte	
2.2.1 <i>Simmenthal</i> (8)	30
2.3 Impact	
2.3.1 <i>Simmenthal</i> (8)	30
2.3.2 <i>Factortame</i> (9)	31
2.4 Receptie	
2.4.1 België	
2.4.2 Solange rechtspraak Duitsland	
3. Rechtstreekse werking van het Unierecht	
3.1 Basisarrest: <i>Gend en Loos</i> (10)	32
3.2 Inroepbaarheid nationale rechter	
3.3 Voorwaarden	
3.3.1 <i>Gend en Loos</i> (10)	32
3.3.2 <i>Van Duijn</i> (11)	34
3.4 Verticale rechtstreekse werking	
3.4.1 <i>Gend en Loos</i> (10)	32
3.4.2 <i>Van Duijn</i> (11)	34
3.5 Horizontale rechtstreekse werking	
3.5.1 <i>Defrenne</i> (12)	34
3.6 Gevolgen	
4. Bescherming van grondrechten	
4.1 Bevestiging rechtspraak en verdragen: algemene beginselen	
4.2 Grondrechten EVRM en constitutionele beginselen	
4.2.1 <i>Internationaal handelgesellschaft</i> (14)	36

4.2.2	<i>Schmidberger</i> (15)	36
4.2.3	<i>ERT</i> (16)	37
4.3	Rechtsbasis toetreding EVRM:advies HVJ	
4.4	Handvest van de grondrechten	
4.4.1	Totstandkoming	
4.4.2	Toepassingsgebied: art 51 + <i>Åkerberg Fransson</i> (17)	38
4.4.3	Verhouding en reikwijdte: art 52 + <i>Melloni</i> (18)	38
4.4.4	Toetreding EVRM: <i>Bosphorus</i> arrest	37
4.5	Non-discriminatie: grondrecht	
5.	Beginnelsen van attributie, subsidiariteit en evenredigheid	
5.1	Attributiebeginsel	
5.1.1	Art 5 VEU en 325 VWEU	
5.1.2	<i>Advies 2/94 EVRM</i> (26)	40
5.1.3	Rechtsgrondslag vormvereiste:	
	<i>Titaandioxyde</i> (27)	41
	<i>EP/Raad</i> (29)	41
5.2	subsidiariteitsvereiste	
5.2.1	Betekenis	
5.2.2	Procedure: protocol	
5.2.3	Controle HVJ	
5.3	Evenredigheidsbeginsel	
5.3.1	Betekenis	
5.3.2	Typologie	
6.	Unietrouw	
6.1	Rechtsgrondslag: 4 VEU	
6.2	Toepassing: Overheidsorganen	
6.3	LS tav EU	
6.3.1	<i>Van Munster</i> (20)	43
6.3.2	<i>Kapferer</i> (21)	43
6.3.3	<i>Commissie/Zweden</i> (22)	44
6.4	LS tav LS	
6.5	EU tav LS	
6.5.1	<i>Zwartveld</i> (23)	44
6.6	EU-instelling tav EU-instelling	
6.6.1	<i>EP/Raad: tariefpreferenties</i> (24)	45
6.6.2	<i>Raad/Commissie C-409/13</i> (BB)	46
6.7	Impact interpretatie materieel recht en doorwerking secundair recht	
7.	Institutioneel evenwicht	
7.1	Rechtsgrondslag: 1 ^o VEU	
7.2	<i>EP/Raad</i> (25)	45
7.3	<i>Raad/Commissie c-409/13</i> (BB)	46
	Hoofdstuk 4 Het institutionele kader van de EU	46
1.	Overzicht en 'democratische beginselen'	46
1.1	Institutioneel kader, 7 instellingen	
1.2	Attributie	
1.3	Adviesorganen en Investeringsbank en Ombudsman	
1.4	Representatieve democratie	
1.5	Burgerinitiaef en bijdrage nationale parlementen	

2.Het Europees Parlement	47
2.1 Evolutie	
2.2 Verschil nationaal parlement	
2.3 Samenstelling	
2.4 Taken	
2.4.1 Mede-wetgever	
2.4.2 Andere besluitvorming	
2.4.3 Controle	
2.4.4 Mede-begrotingsautoriteit	
2.5 Werking en organisatie: meerderheid	
3.De Europese Raad	49
3.1 Evolutie	
3.2 Samenstelling (top leiders)	
3.3 Voorzitter	
3.4 Taken	
3.4.1 algemene taken: geen wetgevingstaak	
3.4.2 Specifieke taken	
4.De Raad	51
4.1 Samenstelling	
4.1.1 vertegenwoordiger LS	
4.1.2 raadformaties	
4.2 Voorzitterschap	
4.2.1 Hoge vertegenwoordiger	
4.2.2 toerbeurten en trio voorzitterschappen	
4.3 Besluitvorming	
4.3.1 QMV	
4.3.2 Blokkerende minderheid en verwarende minderheid	
4.3.3 Ionnina Compromis	
4.3.4 Akkoord van Luxemburg	
4.4 Taken	
4.4.1 Wetgever	
4.4.2 Beleidsorgaan	
4.4.3 Mede-begrotingsautoriteit	
4.4.4 Beleidsorgaan	
4.4.5 Toegang HVJ	
4.4.6 rol samenstelling commissie en rekenkamer	
4.4.7 Rol herziening	
4.5 Organisatie	
4.5.1 A-B punten	
4.5.2 Coreper	
5.De Commissie	54
5.1 Samenstelling	
5.2 Benoemingsprocedure	
5.3 Voorzitterschap	
5.4 Hoge vertegenwoordiger	
5.5 Taken	
5.5.1 Wetgevende initiatief	
5.5.2 Herziening	
5.5.3 Vertegenwoordiger EU	

5.5.4 bestuursorgaan	
5.5.5 Toezichthouder EU : HVJ	
5.6 Organisatie en statuut (ontslag)	
6.Het Hof van Justitie van de Europese Unie	57
6.1 Samenstelling	
6.1.1 HVJ	
6.1.2 Gerecht	
6.2 Onafhankelijkheid	
6.3 Taken	
6.3.1 Rechtstreekse beroepen	
6.3.2 Prejudiciële vragen	
6.3.3 Adviezen internationale akkoorden	
6.4 bevoegdheidsverdeling HVJ-Gerecht	
7.De Europese Centrale Bank	59
7.1 Samenstelling	
7.2 Verschil ECB- ESCB- Nationale bank	
8.De Rekenkamer	60
8.1 Samenstelling	
9.Zelfstandige en ondersteunende organen en instanties	61
9.1 Europese Investeringsbank	
9.2 Economisch en sociaal comité	
9.3 Comité's van de regio's	
9.4 Europese ombudsman	
9.5 Agentschappen	
Hoofdstuk 5 Besluitvormingsprocedures in de EU	62
1.Inleiding	62
1.1 Evenwicht	
1.2 EUverdragen= raamverdragen	
2.Besluitvormingsprocedures krachtens het VWEU	63
2.1 Evolutie	
2.2 Initiatief wetgevingshandelingen	
2.2.1 Initiatief Commissie	
2.2.2 Verzoeken Raad, EP en Burger	
2.3 Gewone wetgevingsprocedure	
2.3.1 Procedure	
2.3.2 Noodrem	
2.4 Bijzondere wetgevingsprocedure	
2.3.1 Rechtsgrondslag	
2.3.2 Raadpleging EP: <i>Tariefpreferenties</i> (30)	64
2.3.3 Passerelle	
2.5 Internationale overeenkomsten	
2.6 Begrotingsprocedure	
2.7 Gedelegeerde en uitvoeringshandelingen	
2.8 Algemene aspecten	
2.8.1 Groenboek en witboek	
2.8.2 Lobbying	
2.8.3 Coreper	
2.8.4 EUR-LEX websites	
2.8.5 Wetgevingshandelingen	
2.8.6 Motiveringsplicht	

: <i>Commissie/Raad</i> (38)	67
<i>Delacre</i> (39)	67
<i>Commissie/Ierland</i> (41)	67
2.8.7 Publicatieblad van de EU	
3. Besluitvormingsprocedures krachtens het VEU	68
3.1 Procedure schending waarden	
3.2 Procedure herziening verdragen	
3.3 Procedure uitbreiding EU	
3.4 Procedure uittreding EU	
3.5 Procedure nauwere samenwerking	
3.5.1 Bijzondere variant GBVB	
3.5.2 Bijzonder: RVVR	
3.5.3 Bijzonder: veiligheid en defensie	
3.6 Opt-outs	
3.7 Procedures GBVB	
Hoofdstuk 6 Rechtsbronnen van de EU	72
1. Inleiding	72
1.1 Hiërarchie	
1.1.1 <i>Commissie/Duitsland</i> (42)	72
1.1.2 <i>Kadi I</i> (43)	73
1.1.3 Wetgevingshandelingen boven niet-wetgevingshandelingen	
2. Primair Unierecht	74
2.1 Betekenis	
2.2 Vormen	
2.3 Geen controle HVJ	
3. Algemene beginselen van Unierecht, incl. Grondrechten	74
3.1 Deel van Unierecht:	
<i>Töpfer</i> (44)	74
3.2 Grondrechten	
3.2.1 <i>Kadi I</i> (43)	74
3.3 Handvest grondrechten	
4. Internationaal recht	75
4.1 Internationale overeenkomsten	
4.1.1 Primeert op secundair unierecht:	
<i>Poulsen</i> (45)	75
4.1.2 Primeert niet op algemene beginselen:	
<i>Kadi I</i> (55)	76
4.2 Internationaal gewoonterecht:	
<i>Air Transport Association of America</i> (46)	76
4.3 Bindend	
4.3.1 Deel unierecht:	
<i>Advies 1/91</i> (47)	77
<i>IFC</i> (48)	77
4.3.2 rechtstreekse werking:	
<i>IFC</i> (48)	77
<i>Air Transport Association of America</i> (49)	77
<i>Kupferberg</i> (50)	79
4.3.3 Gemengde verdragen:	
<i>Zoskupenie</i> (51)	

4.3.4 Besluiten verdragsorganen:	
<i>Sevince</i> (53)	80
5.Verordeningen	80
5.1 Rechtsgrondslag: art 288 VWEU	
5.2 Onderscheid met besluit:	
<i>Koninklijke Scholten Honig</i> (62)	80
5.3 Onderscheid Richtlijn:	
<i>Amsterdam Bulb</i> (63)	81
5.4 sluit uitvoeringsmaatregelen niet uit	
5.5 Rechtstreekse werking :	
<i>Muñoz</i> (64)	81
5.6 Verordeningconforme interpretatie:	
<i>Strafzaak tegen X</i> (65)	82
6.Richtlijnen	83
6.1 Resultaatsverplichting:	
<i>Becker</i> (66)	83
67, <i>Commissie/Italië</i> (67)	83
6.2 Implementatietermijn:	
<i>Inter-Environnement Wallonie</i> (68)	84
6.3 Implementatiemaatregelen:	
<i>Commissie/Frankrijk</i> (69)	85
<i>Commissie/Italië</i> (70)	85
<i>Commissie/België</i> (71)	
6.4 Rechtstreekse werking	
6.4.1 Verticale:	
<i>van Duyn</i> (72)	86
<i>Becker</i> (73)	86
<i>Marks & Spencer</i> (74)	87
<i>Ratti</i> (75)	88
<i>Marshall</i> (76),	89
<i>Foster</i> (77)	89
6.4.2 Geen omgekeerde verticale:	
<i>Kolpinghuis Nijmegen</i> (78)	90
6.4.3 Geen horizontale:	
<i>Faccini Dori</i> (79)	91
6.4.4 Driehoekssituatie:	
<i>Unilever</i> (80)	92
<i>Wells</i> (81)	93
6.4.5 Algemeen beginsel	
<i>Küçükdeveci</i> (82)	93
6.5 Richtlijnconforme interpretatie	
6.5.1 Verticale:	
<i>von Colson en Kamann</i> (84)	94
6.5.2 Omgekeerde verticale	
<i>Kolpinghuis Nijmegen</i> (85)	95
6.5.3 Horizontale:	
<i>Marleasing</i> (86)	95
6.5.4 Interpretatiemethode	
<i>Pfeiffer</i> (87)	96

6.5.5 Temporele werking: <i>Adeneler</i> (88)	97
7. Besluiten	
7.1 Rechtsgrondslag: art 288 VWEU	
7.2 Beschikking	
7.3 Onderscheid verordening: <i>Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes</i> (89)	98
7.4 Rechtstreekse werking	
7.4.1 <i>Grad</i> (90)	99
7.4.2 Parallel richtlijn: <i>Moleri</i> (91)	99
8. Aanbevelingen en adviezen	100
8.1 Kenmerken	
8.2 rechtsgevolgen: <i>Grimaldi</i> (92)	100
9. Andere handelingen	100
9.1 Besluiten sui generis	
9.2 Eigen middelenbesluit, richtsnoeren,..	
9.3 <i>Commissie/Raad (AETR)</i> (93)	101
<i>Dansk Rørindustri</i> (94)	101
<i>Nederland/Raad</i> (95)	102
<i>VAG Sverige AB</i> (96)	102
9.4 Interinstitutionele akkoorden	
9.5 Besluiten van de vertegenwoordigers LS van de regeringen in het kader van de raad bijeen	
9.5.1 <i>EP/Raad en Commissie</i> (97)	103
Hoofdstuk 7 Rechtsbescherming in de EU	104
1. Inleiding	104
1.1 rechtsgemeenschap: 19 VEU en <i>Inuit</i> (98)	104
1.2 Bevoegdheidsverdeling HVJ-Gerecht	
1.3 Bevoegdheden nationale recht	
1.4 Samenwerking HVJ en nationale rechter (art 267 VWEU)	
2. Beroep wegens niet-nakoming Unierecht door LS (art.258-260 VWEU)	105
2.1 Ingesteld door Commissie	
2.1.1 Belang: <i>Commissie/Frankrijk</i> (99)	105
2.1.2 Discretionaire bevoegdheid: <i>Star Fruit Company</i> (100)	106
2.1.3 Redelijke termijn: <i>Commissie/Nederland</i> (101)	106
2.2 Precontentieuze fase en contentieuze fase	
2.2.1 Aanmaningsbrief	
2.2.2 Met redenen omkleed advies: <i>Commissie/Luxemburg</i> (102)	107
<i>Commissie/Nederland</i> (103)	107
<i>Commissie/Duitsland</i> (104)	108
2.2.3 HVJ <i>Commissie/Italië</i> (105)	109

(28) openbare orde als rechtgrond
(30) restrictief en maar 1 defintie voor
(31) in Duitsland kunnen andere opvattingen zijn wat strijdig is met de oo dan andere ls
(32) staat in de Duits gw: grondrecht
=> Duitsland verwijst naar oo maar hof trekt het breder: hij roept via oo bescherming in van grondrecht
-> men kan bescherming van grondrechten invoeren ter rechtvaardiging MAAR evenredigheid
=> geen absolute prioriteit: zien geval per geval
(37) niet vereist dat alle ls eenzelfde overtuiging delen over wijze bescherming: marge
=> Duitse verbod is evenredig en mag dit verbieden

- ⇒ Vrij verkeer van diensten art 57 VWEU
- ⇒ Kenmerken:
 - maatregelen verschillende aard, tijdelijk karakter, vergoeding, grensoverschrijdend
- ⇒ Verbod op discriminatie en enige belemmering: art 56 VWEU
- ⇒ Duitsland roept hier rechtvaardiging in op grond van limitatieve lijst art 62 VWEU
-> geen harmonisatie, evenredigheid, dwingende reden van algemeen belang
- ⇒ Grondrecht kan een rechtvaardiging zijn tot beperking
- ⇒ PJ art 267 VWEU
- ⇒ Beoordelingsmarge staten
- ⇒ HvJ wel geen mensenrechtenorganisatie: enkel wanneer binnen werkingssfeer valt dan pas handvest van toepassing
- ⇒ Grondrechten deel van algemene rechtsbeginselen art 6 VEU

- **Art.59 en 62** (terugverwijzend naar art.53) VWEU
: rechtsgrondslagen voor harmonisatie dienstenverkeer
(‘Dienstenrichtlijn’ 2006/123 (algemene criteria): richtlijnen inzake financiële diensten (incl. verzekeringen), aanbestedingen, wederzijdse erkenning diploma’s,...)
=> eu wetgeving die voor specifieke diensten een specifiek regime uitwerkt: vaak eerst door richtlijn dat eerst moet worden omgezet door LS
-> geeft harmonisatie bevoegdheid

6. VRIJ VERKEER VAN KAPITAAL (ENKEL HETGENE WAT NU ZEGT KENNEN EN NIET RS)

- **Art.63-66 VWEU**
- Relatief recente ontwikkeling
-> liberalisering willen doorvoeren en bijlage met bijzondere activiteiten (richtlijn 88/361; Verdrag van Maastricht -> liberalisering miv 1/1/94; rechtspraak HvJ sedert 1995)
-> hoewel vaak ondersteunend voor de andere vrijheden
- Extern aspect:
Omvat kapitaal- en betalingsverkeer, in betrekkingen tussen LS en tussen LS en derde landen

- **Art.63,1° VWEU**: verbod van alle beperkingen kapitaalverkeer tussen LS en tussen LS en derde landen
 - **Art.63,2° VWEU**: verbod van alle beperkingen betalingsverkeer tussen LS en tussen LS en derde landen

- Belang van afbakening met vrijheid van vestiging en vrij verkeer van diensten : hangt er vaak mee samen
 bv: als gaat vestigen dat je een huis kan kopen vanuit het buitenland
 => heeft financiële componenten om het mogelijk te maken de andere vrijheden

- Begrippen:
 - Kapitaalverkeer
 = financiële operaties die in wezen op belegging of investering zijn gericht
 -> geen verdragsdefinitie maar indicatieve waarde nomenclatuur 'kapitaalverkeer' in bijlage bij richtlijn 88/361
 -> breed begrip: alle vormen van financieel investeren die met kapitaalstromen van de grenzen gepaard gaat
 bv ook giften, erfenissen...
 - Betalingsverkeer
 = overmakingen van deviezen als tegenprestatie voor bepaalde prestaties
 -> moeten zonder belemmering kunnen betalen en gelden kunnen overmaken als betaling

- **Art.63 VWEU** heeft rechtstreekse werking

- Liberalisering relaties met derde landen: extern aspect
 MAAR specifiek juridisch kader met vrijwaringsclausules en uitzonderingen en mogelijk verschillende interpretatie beperkingen en rechtvaardigingen
 => meer restricties gesteld
 -> specifieke beperkingen en die niet gelden binnen de interne markt
 - **art.64 1ste alinea en ten derde**: eu wetgever kan nog bijkomende beperking in eu wetgeving invoeren,
 - **65,4°**: in specifieke gevallen kunnen nog specifieke beperkingen worden opgelegd
 - **66,:** bepaalde periodes restrictieve maatregel
 - **75 VWEU**: optreden tegen terrorisme

- Verbod van discriminatie en van beperkende maatregelen zonder onderscheid (tenzij te onzeker en te indirect)

- **Art.65,1°-3° VWEU**: verdragsrechtelijke rechtvaardiging
 -> traditionel beperkingen en ook specifieke uitzonderingen
 - Maatregelen met en zonder onderscheid
 - Indien geen willekeurige discriminatie of verkapte beperking (dwz dat verschillende behandeling niet objectief vergelijkbare situaties betreft of wordt gerechtvaardigd door dwingende redenen van algemeen belang)

- Maatregelen inzake fiscaliteit, bedrijfseconomisch toezicht op financiële instellingen, informatieredenen, openbare orde of openbare veiligheid
- Jurisprudentiële rechtvaardiging: de *rule of reason*
=> andere rechtvaardigingen
 - Voorwaarden:
 - > Geen Unie-harmonisatie
 - > Nationale maatregel zonder onderscheid
 - > Nationale maatregel objectief gerechtvaardigd door dwingende eisen van algemeen belang
 - > Nationale maatregel evenredig aan beoogd doel
 - Geen limitatieve lijst, maar hedendaagse invulling rechtvaardigingsgronden: ruimtelijke ordening, doeltreffendheid fiscale controles, waarborgen dienst van algemeen belang, waarborgen energievoorziening, consumentenbescherming,...
 - Geen redenen van zuiver economische aard
 - 'Keck en Mithouard'-redenering? (verkoopmodaliteiten) (215)

7. INTERNE SITUATIES, OMGEKEERDE DISCRIMINATIE EN MISBRUIK VAN HET VRIJE VERKEER

- Vrij verkeersbepalingen gelden niet voor volledig interne situaties
: een grensoverschrijdend element is vereist
-> bescherming dus enkel voor grensoverschrijdend vrij verkeer
>< enkel binnen 1 LS blijft en daar actief bent dan heb je niks aan vrijheid vrij verkeer
 - moet over de grenzen heen zijn

arresten 326, <i>Ücker en Jacquet</i>	P721
<p>Feiten: Noorse vrouw >< russische vrouw: waren gehuwd met Duitsers en woonden daar ook -> doceerde Noors en Russisch binnen universiteiten -> arbeidsverhouding voor bepaalde duur maar zeiden dat ze contract nodig hadden voor onbepaalde duur => vrij verkeer unieburgerschap: willen zo ontsnappen aan restrictieve regels Duitsl -> kunnen ze dat? afkomstig derde landen en man Duitsers en werken in Duitsl</p> <p>Uitspraak: (16) buitenlanders in Duitsl maar derde landen dus buiten werkingssfeer en getrouwd met Duitser die in Duitsl woont ⇒ Is toch unieburger en moet zich dus kunnen beroepen op verdrag? (22) kunnen geen beroep doen op vrij verkeer (23) interne discriminaties kan HVJ geen uitspraak over doen maar zullen naar nationale rechterlijke instanties moeten keren</p> <p>⇒ Unieburgerschap art 20 VWEU ⇒ Vrij verkeer geldt enkel wanneer er een grensoverschrijdend element is -> niet wanneer enkel binnen 1 LS is en dus niet nooit gebruik hebben gemaakt van vrij verkeer ⇒ Hier derde land dus hoort niet onder werkingssfeer en Duitsland</p>	

- Ook een potentieel grensoverschrijdend element volstaat niet:

327, Moser	P327
<p>Feiten: Duitser lid comm partij en dit was verboden en het wordt hem ook verboden om stage te kunnen doen om onderwijzer te worden -> als ik onderwijzer zou worden dan lesgeven in ander land: dus als ik beroep niet kan uitoefenen dan nooit gebruik kunnen van vrij verkeer</p> <p>Uitspraak: neen moet grensoverschrijdend element zijn en nu is er geen enkele band met gemeenschapsrecht (16) Duitse onderdaan die altijd hier verbleven heeft: geen gebruik gemaakt van vrij verkeer</p> <p>wilt niet zeggen dat je u niet kan beroepen op vrij verkeer tegen eigen LS MAAR moet grensoverschrijdend element zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Uniebrugerschap art 20 VWEU ⇒ Vrij verkeer geldt enkel wanneer er een grensoverschrijdend element is -> niet wanneer enkel binnen 1 LS is en dus niet nooit gebruik hebben gemaakt van vrij verkeer ⇒ Ook niet als men hier potentieel gebruik van gata maken 	

328, Knoors p724
<p>Feiten: wilt loodgieteractiviteiten in ndl uitvoeren -> geweigerd want volstond niet aan vereiste vereisten daar: diploma nodig >< eu regelgeving: stelde gelijk aan diploma dat men lange duur bepaalde ambacht had uitgeoefend -> argument: loodgieterij jarenlang uitgeoefend</p> <p>Uitspraak: (11) richtlijn: voldoende bewijs van kennis en bekwaamheid wanneer men daadwerkelijke uitoefening was in andere LS (18° (21) ndl die als ndl element oproept tegen ndl overheid: is intern element -> net dankzij vrij verkeer dat in belgie is kunnen gaan werken en nadien met die bagage terug naar ndl dus als hij die vakbekwaamheid niet zou kunnen inroepen dan zou hij gesanctioneerd worden dat hij beroep heeft gdn op vrij verkeer (24) dan geen misbruik?: kan rechtvaardiging uitmaken -> trachten zich te onttrekken van nationale wetgeving</p> <p>(26) in dit geval heeft hij effectief in België heeft gewerkt dus geen twijfel over: geen misbruik => grensoverschrijdend element</p> <ul style="list-style-type: none"> ⇒ Dit zou anders leiden tot belemmering van vrij verkeer van vestiging als geaccepteerd werd ⇒ Uniebrugerschap art 20 VWEU ⇒ Vrij verkeer geldt enkel wanneer er een grensoverschrijdend element is -> niet wanneer enkel binnen 1 LS is en dus niet nooit gebruik hebben gemaakt van vrij verkeer ⇒ Hier grensoverschrijdend element: vrij verkeer van toepassing ⇒ Rechtvaardiging: misbruk ? Hier niet het geval ⇒ PJ art 267 VWEU

⇒ Kan dus worden ingeroepen door onderdaan tegen zijn eigen LS anders zou dit leiden tot een belemmering van het vrij verkeer ⇒ Richtlijn: harmonisatie

330, Centros)

- omgekeerde discriminatie :
Bepaalde LS regels niet meer mag toepassen op importen,.. van andere LS maar mag wel blijven toepassen op eigen onderdanen
=> eigen onderdanen strenger behandelen als zij die gebruik maken van vrij verkeer
=> dit maakt voor EU niks uit en enkel interne situatie en wordt dus niet verboden door EU
bv: alcoholpercentage 5% maar eigen strengere regels op vruchtenlikeur die enkel in Duitsland actief waren bleven onderworpen aan die regels
bv: samenstelling van bier: strenge regels in Duitsland : verboden om die regels toe te passen op bier van andere LS maar handhaaft dit wel voor bier in Duitsland geproduceerd

- Reden: grenzen aan soevereiniteitsoverdracht door LS
-> IS hebben soevereiniteit willen behouden voor wat er zich afspeelt binnen hun grondgebied
-> toepassing niet-geharmoniseerd nationaal recht op niet-EU-relevante situaties

- Resultaat: toelaatbaarheid (onder EU-recht...) van 'omgekeerde discriminatie' (minder gunstig intern recht resulteert in minder gunstige behandeling eigen onderdanen dan onderdanen andere LS)

- Opgelet: 'interne situaties' in het vrij verkeer van goederen
-> in sommige situaties toch geaccepteerd terwijl enkel intern was want ruime interpretatie uit arrest Dassonville

arresten 331, Pistre
<p>Feiten: strafzaak: produceerde ingezoute levensmiddelen -> suggereerde dat het in bergstreek was gemaakt >< fr regelgeving waarbij benaminggebruik naar productie in berggebieden sterk beperkt en mocht er enkel naar verwijzen wanneer het geproduceerd was uit welbepaalde gebieden -> die fr wetgeving: verhindert vrij verkeer van goederen want ook geen andere goederen uit andere LS mogen deze benaming hebben</p> <p>Uitspraak: Niks te maken want niet over grenzen heen zegt fr fr wetgeving gold zonder onderscheid en dus ook voor ingevoerde producten -> enkele feit dat fr dit toepast zorgt potentieel dat andere invoerders van andere landen afgeschrikt worden door deze regel</p>

=> dus enkel door dit te maken met verdrag
=> is discriminerend (45) want die benaming enkel voor producten uit Montagne waardoor het voor andere LS onmogelijk is om deze benaming te verkrijgen
(47) FR zegt rechtvaardiging: bescherming van consument en eerlijkheid van de handelstransacties
>< discriminerend dus enkel rechtvaardiging mogelijk op grond van art 36 VWEU
=> ook al geen grensoverschrijdend element maar gaat zeggen dat toch potentieel handel uit andere LS afschrikt

- ⇒ Vrij verkeer enkel van toepassing met grensoverschrijdend aspect
- ⇒ Verbod op enige vorm van discriminatie, belemmering of minder aantrekkelijk
- ⇒ Hier interne situatie, maar doordat regeling ook een effect had op ingevoerde maatregelen toch HVJ ingegrepen
- ⇒ Vrij verkeer van goederen art 30 VWEU
- ⇒ Brede interpretatie mogelijk door Dassonville(207)
= iedere handelsregeling die de intercommunautaire handeling rechtstreeks, daadwerkelijk of potentieel kan belemmeren
- ⇒ Rechtvaardiging enkel mogelijk op grond van art 36 VWEU
-> limitatieve lijst
-> geen rule of reason want voorwaarde is dat het een maatregel zonder onderscheid moet zijn

332, Guimont

Feiten:

maatregel zonder onderscheid: fr regeling die benaming emmenthal voorbehield
>< had benoemd maar volstond niet aan regeling
=> toepassing van regels is op zich strijdig

Uitspraak:

(20) producten uit andere LS konden daar nooit aan voldoen bij pistre want moest uit fr komen: is dus rechtstreekse discriminatie: hier dus uitz voor gemaakt

>< hier maatregel zonder onderscheid

(21° maatregel zonder onderscheid en mag in fr worden toegepast enkel probleem als wordt toegepast op invoer andere LS dus niet interne situatie

- ⇒ Interne situatie
-> geen grensoverschrijdend aspect
- ⇒ MAAR via arrest Dassonville toch mogelijk
= iedere handelsregeling die de intercommunautaire handeling rechtstreeks, daadwerkelijk of potentieel kan belemmeren
- ⇒ De nationale regeling gaat toch onderzocht worden door hvj doordat dit ook een belemmerend effect heeft op ingevoerde goederen: discriminatie
- ⇒ Vrij verkeer van goederen: art 34 VWEU
-> controleren of het een kwantitatieve invoerbepanking is of een beperking van gelijk werking
- ⇒ PJ art 267 VWEU
-> nationale rechter beoordeelt zelf noodzaak of vraag stelt
-> unierechter kan weigeren wanneer het een hypothetisch geschil is

- Gevolgen/risico's:

- Wetgevingsconcurrentie? *Race to the top/bottom?*
-> alle LS gaan afzien van strengere eisen: maar ging de praktijk niet gebeuren
potentieel wel risico
- U-bochten?
-> HvJ stimuleert dat voordelen interne markt worden benut
-> wil stimuleren dat mensen over de grenzen gaat en dat andere LS dit mogelijk maken
=doel
- MAAR KANS OP MISBRUIK :
misbruik van Unierecht, restrictief geïnterpreteerd
=> risico voor u bocht constructies= bepaald persoon of persoon om te ontsnappen aan strengere nationale regels een constructie opstelt en zo een grensoverschrijdend element creëert om zo te ontsnappen van strengere nationale regels
=> waar is dus de grens ? wat gaat men toelaten ?
-> LS mogen, op basis van objectieve gegevens, optreden tegen onaanvaardbare onttrekking aan nationaal recht en beroep op Unierecht met oog op misbruik of bedrog
=> algemene benadering:
misbruik is verboden maar dit verbod wordt restrictief geïnterpreteerd: blijft nog steeds centraal dat men gebruik moeten maken van grensoverschrijdend

arresten 334, Centros p733 zie arrest 270 (arrest 270)

; Feiten:

echtpaar en willen in denemarken vennootschap oprichten

>< vrij strenge regels over minimum kapitaal om vennootschap op te richten maar hebben dit niet en kunnen dit dus niet oprichten

=> in DE UK niet strenge regels dus zij gaan weekend citytrips naar londen en richten daar britse vennootschap op : in Kopenhagen laten ze een filiaal van die vennootschap registreren
=> secundaire vestiging: voldoen aan alle regels van vestiging(art 49)

>< denemarken weigert dit te registreren want zegt dat het misbruik is van vrij verkeer: enkele bedoeling voor u bocht

Uitspraak:

(16) interne situatie: geen grensoverschrijdend aspect zegt denemarken

>< gebruik gemaakt van vrij verkeer

17 hof zegt niet zien naar intenties en er is dus grensoverschrijding gebeurd en mag niet uitsluiten enkel omwille van intenties persoon dus geen interne situatie

Is het dan een beperking?

(21) er is vrij van vestiging en door weigering is beperkt

rechtvaardiging door misbruik?

Hof: kunt betreuren wat mensen hebben gdn maar alle regels nageleefd en net daarvoor waar interne markt is gemaakt en kan mensen in een interne markt niet verwijten dat ze opzoek gaan naar een staat waar mindere strenge regel

-> moet kijken naar objectieve criteria en niet naar de intentie want dit strookt met doel van gemeenschapsrecht

- ⇒ Vrij verkeer van vestiging art 49 VWEU
- ⇒ Beperkingen, belemmering, minder aantrekkelijk maken, discriminatie verboden
- ⇒ Rechtvaardiging: misbruik= naar andere LS om minder strengere regels
-> hier niet want moet niet kijken naar intentie, maar zien of regelmatig tot stand is gekomen

- ⇒ Moet grensoverschrijdend aspect zijn
- ⇒ Restrictieve interpretatie

335, *Akrich*

Feiten:

Marrokaan: huwt britse vrouw en deze gaat werken in ierland en hij gaat daar ook wonen
 -> jobaanbod UK en gaat naar daar samen met man
 >< UK weigeren om verblijfsvergunning want uw constructie eerst gehuwd met britse en dan naar ierland en dan omdat vrouw wilt werken in UK

Uitspraak:

het is hier een echt huwelijk en vrouw echte arbeid uitgeoefend
 -> voldaan aan alle objectieve eisen als er subjectieve intentie om zo de man geldig te doen verblijven in Engeland is niet relevant voor het hof

- ⇒ Beperkingen, belemmering, minder aantrekkelijk maken, discriminatie verboden
- ⇒ Rechtvaardiging: misbruik= naar andere LS om minder strengere regels
 -> hier niet want moet niet kijken naar intentie, maar zien of regelmatig tot stand is gekomen
- ⇒ Vrij verkeer werknemers 45VWEU = reële en daadwerkelijke arbeid in loondienst
 -> bedoeling irrelevant

336, *Zhu en Chen p522 zie arrest 244 p250*

Feiten

Kind en in china 1 kindpolitiek dus mochten geen twee kind hebben maar wouden wel
 -> vrouw zwanger en reist naar UK en als ze bijna moet bevallen reist ze naar noord ierland en daar bevalt ze
 >< noord ierse kwestie: iedereen die geboren wordt op ierse grondgebied dan krijg je ierse nationaliteit
 => baby door geboort heeft ook ierse nationaliteit en baby is dus unieburger
 -> na geboorte gaat terug naar londen
 >< england willen geen verblijfsrecht geven aan mama en dochter: beroept op unieburgerschap dochter is unieburger en mag dus vrij verkeer en voldoet aan vereisten

uitspraak:

Dochter verblijfsrecht in UK?

Baby is iers en woont in engeland: grensoverschrijdende situatie (bv: spanjaarden in belgie: buitenlanders in belgie dus unieburgerschap: kinderen vorig arrest

UNIEBURGER MAG BEROEPEN OP EIGEN VERKEER

Unieburger: Naast nationaliteit LS art 20 VWEU

-> Baby unieburger en heeft het recht om te verblijven op andere LS

-> kan voorwaarde aankleven: ziekteverzekering en toereikende bestaansmiddelen heeft ze (27)

(18_20)(25)

(29_30) is voldaan

Geen sprake van misbruik

hof

(36) neen: intenties niet relevant

(38)

baby heeft recht om te verblijven in UK

Mama is chinees: kan niet beroepen op unieburger

(45) ook mama krijgt verblijfsrecht omdat het daadwerkelijk voor het kind zorgt

-> afgeleid verblijfsrecht

-> geen enkel nut als aan baby verblijfsrecht geeft maar aan mama niet

(36) misbruik?

Doel was inderdaad dat de baby nationaliteit verkreeg van andere LS zodat ze konden verblijven in die LS

MAAR nationaliteit is rechtmatig verkregen en een LS kan niet de gevolgen van toekenning nationaliteit van een andere LS beperken

-> kiezen zelf de regels

=> geen misbruik

De mama geen unieburger MAAR zorgt voor baby dat wel unieburger is en als je baby wel verblijfsrecht toekent en niet aan de mama dan ontnem je het nuttig effect

=> kind heeft het recht om begeleid te worden door de persoon die daadwerkelijk voor hem zorgt

- ⇒ Unieburgerschap: art 20 VWEU
= Elke burger van LS naast hun nationaliteit
- ⇒ Verblijfsrecht en reisrecht heeft men uit Unieburgerschap: art 21 VWEU
-> heeft rechtstreekse werking dus kan zich erop beroepen tegen de staat
-> Ook voor niet unieburger, maar die unieburger begeleidt
- ⇒ Belemmering van vrij verkeer personen ook tegenstrijdig
-> Objectieve rechtvaardiging mogelijk
- ⇒ Misbruik: rechtvaardiging
-> hier niet zien naar intentie, maar zien of rechtmatig tot stand is gekomen

=> LS mogen, op basis van objectieve gegevens, optreden tegen onaanvaardbare onttrekking aan nationaal recht en beroep op Unierecht met oog op misbruik of bedrog)

8. TERUGBLIK

- Convergentie van de 4 vrijheden
 - Rechtstreekse werking
 - Grensoverschrijdend verkeer
 - Verbod van discriminatie en maatregelen zonder onderscheid (impact van wederzijdse erkenning)

- Uitsluiting van beperkingen die te onzeker en te indirect zijn
- Verdragsrechtelijke rechtvaardiging
- Jurisprudentiële rechtvaardiging (*rule of reason*) voor maatregelen zonder onderscheid
- Belang van harmonisatie
- EU niet reduceren tot 'blinde liberalisering' – zie art.3 VEU
-> liberalisering is belangrijk van geval tot geval moet zien of er juist evenwicht wordt bereikt

EXAMEN

examenmaterie: alles wat er tijdens college is gezien

-> ppt en eigen cursusnota's

- ⇒ Verdragen en arresten belangrijk
- ⇒ Boek achtergrond lectuur

15 min voorbereiding en wat je vertelt : enkel belangrijke punten dan op kladblad

-> alle schriftelijk materiaal gebruiken en enkel schriftelijk materiaal: verdragenbundel en artikelenbundel gebruiken maar wel niet voor prof opzoeken

-> veel overtuigender als je weet waar een begrip in artikel staat en als je weet welk arrest

Twee vragen:

1 uitleg vragen bij bepaald begrip en bepaald concept, uitleg bepaald verdragsartikel, belang van bepaald arrest

OF stelling en zeggen of juist of fout

“ kent het vrij verkeer van de werknemers EU uit en zo ja vertel?”

“ Leg uit wat is betrekkingen in overheidsdienst

“Wat is betekenis en belang van art

“organisatie van voor nationale kampioenschap

“bespreek belang van arrest Laurie Bloem voor EU

-> niet alle feiten van A-Z wel bepaalde dingen aanhalen wanneer ze relevant zijn voor het belang van het arrest

=> focus ligt bij juridische bij arrest